

Rauman kaupunki
Tekninen toimiala/kaavoitus
kaavoitus@rauma.fi

Viite Lausuntopyyntö 12.6.2024

Aihe Rauma, Lakarin suunnittelualan muinaisjäännösten tarkkuusinventointi ja koetutkimukset

Rauman kaupunki pyytää Satakunnan Museon lausuntoa muuttuvan maankäytön aiheuttamista vaikutuksista Lakarin alueella sijaitseviin muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamiin kiinteisiin muinaisjäännöksiin. Rauma Koilliselle teollisuusalueelle sijoittuva Lakarin suunnitteluala on tarkoitettu laaja-alaisesti teollisuuden ja vihreän siirtymän hankkeiden tarpeisiin Lakari eteläinen (AK 26-006) -asemakaavahankkeessa. Asemakaavan toteuttaminen tarkoittaisi todennäköisesti tarvetta kajota useaan muinaisjäännökseen. Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Koillisen teollisuusalueen osayleiskaava (hyväksytty 15.11.2018).

Koillisen teollisuusalueen osayleiskaavatyön yhteydessä suunnittelualaella sekä sen laajennusalueella on toteutettu arkeologisia inventointeja (Esa Hertell / Satakunnan Museo 2009, Tiina Vasko / Satakunnan Museo 2012 ja 2016). Selvitysten pohjalta osayleiskaavaan on merkitty lukuisia muinaisjäännösalueita ja -kohteita. Näistä nyt esitetyille Lakarin suunnittelualaalle sijoittuvat seuraavat kohteet:

Jaakonkuru, <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000020212>

Kuivassuon teollisuusalue, <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.684010131>

Kuusela, <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000020210>

Nielu II, <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.684010132>

Syvälho I, <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000020211>

Syvälho 2, <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000020213>

Tauro I, <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.684010123>

Tauro II, <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.684010126>

Tauro III, <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.684010133>

Tauro IV, <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.684010136>

Tauro V, <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000014512>

Ylä-Lasola, <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000020212>

Muinaisjäännöskohteista muutamat ovat yksittäisiä, kalliolla sijaitsevia ja kivistä koottuja pronssikauden tyyppisiä hautaröykkiöitä. Osassa kohteita on tunnistettu useita matalia kiveyksiä ja latomuksia, joiden lähiympäristöstä on saatu viitteitä esihistoriallisesta asuinpaikasta. Osa kiviröykkiöistä saattaa myös olla eriaikaisia raivaus- tai peltoröykkiöitä tai rajamerkkejä. Tarkemmat kuvaukset kaikista kohteista on löydettävissä oheen liitettyjen linkkien kautta Museoviraston Kulttuuriympäristön palveluikkunasta <https://www.kyppi.fi>.

Vuosina 2018–2023 käynnissä olleessa VARK-hankkeessa on määritelty Suomen valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet. Lakarin suunnittelualueella sijaitseva Tauro III – muinaisjäännösalue on sisällytetty VARK-kohteiden luetteloon, joka tausta-aineistoineen on parhaillaan ympäristöministeriön toteuttamalla kuulemiskierroksella ministeriöissä. Kuulemisen jälkeen VARK-aineisto esitellään valtioneuvostolle, joka hyväksyy luettelon maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi inventoinniksi. Tämän jälkeen kohteet tulee huomioida yhtenä alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtana.

Lisätietoa VARK-hankkeesta ja sen vaikutuksista arkeologiseen kulttuuriperintöön ja maankäyttöön löytyy Museoviraston verkkosivulta <https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen-kulttuuriperinto/valtakunnallisesti-merkittavat-arkeologiset-kohteet-vark>.

Satakunnan Museon kannanotto

Pääosa Lakarin suunnittelualueen muinaisjäännöksistä on paikallistettu inventoinnissa vuonna 2009. Osayleiskaavaa varten tehdyssä inventoinnissa ei ollut mahdollisuutta muinaisjäännösalueiden tarkkaan rajaamiseen tai kartoittamiseen. Vuonna 2023 Tauro V röykkiö- ja asuinpaikka-alueutta tutkittiin koekaivauksin (Teemu Väisänen 2024). Koetutkimusten tuloksena kohteen rajausta tarkennettiin. Samassa yhteydessä tutkittiin röykkiö 5, joka oli löydötön ja mahdollinen raivausröykkiö. Keväällä 2024 Syväalho 1 -kohteella tutkittiin kaksi röykkiötä (Teemu Väisänen, tutkimuksen raportti ei ole vielä valmistunut).

Lakarin suunnittelualueella jo toteutettujen tutkimusten perusteella koko alueen kartoitus ja tarkkuusinventointi on tarpeen muinaisjäännösten paikkatietojen tarkentamiseksi sekä kohteiden luonteen ja tyyppin selvittämiseksi. Mahdolliset esihistorialliset asuinpaikat tulee tässä yhteydessä rajata koetutkimuksin. Vasta koetutkimusten tulosten perustella voidaan suunnitella varsinaisia tutkimuskaivauksia. Erityistä huomiota tulee kiinnittää VARK-kohteeksi esitetyn

Tauro III asuinpaikka- ja röykkiöalueen luonteen selvittämiseen ja rajaamiseen koekuopin ja/tai koekaistoin. Koetutkimuksissa tulee noudattaa Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjetta ja tutkimusten suorittajalla on oltava muinaismuistolain 10§ mukainen tutkimuslupa, jonka myöntää Museovirasto. Koska kysymyksessä on yleinen työhanke, tutkimuskustannukset tulevat hankkeen toteuttajan maksettaviksi (MML15§).

Satakunnan Museo muistuttaa, että muinaisjäännöksiin kajoaminen ja päätökset varsinaisten kaivaustutkimusten ehdoista käsitellään erikseen muinaismuistolain 13§ mukaisissa neuvotteluissa Museoviraston kanssa vasta koetutkimusten jälkeen.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Museovirasto/kirjaamo
Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Päivi Valkama

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä